

SELMEZBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —
Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.
— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők,
hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Karácsony.

Ünnepet ül a keresztyén világ, ünnepel a bűneiért mélyen sujtott emberiség. Istenhez fordul a tévelygő s minden szív, minden elme várja a világ Megváltójának születését.

Boldog, kinek a bensejében e napon megfogam a szeretet virágmagva s nem vész ki csírájában másnapon, hanem teljes pompájában fejlődik ki a jóság talajában, ha táplálja a nemes cselekedetek harmata. Boldog, kinek lelkében fölragyog a hit mécsese és nem aluszik ki többé, hanem örök derlőt áraszt maga körül, melyet nem homályosíthatnak el a kétségbeesés és a tévelygés borús fellegei!

Légy karácsony szent ünnepén jótévő, szerető, hívó ember; légy ez egy napon tökéletes keresztyén, hogy lelked egy pillanatra betekintessen a mennyek országába. Talán megútálja a föld rögének, sarának, olyan sűrű sötétségének világát s odatörekszik ezentúl, ahol pillanatig örök üdvösségen, örök fényen merengett a tekintete!

Olyan sokat kínál s oly keveset kér tőlünk a világ Megváltója! Elég irgalmaságának egyetlen nap, egyetlen pillanat, hogy az örök üdvösség legyen a jutalmad.

Ez az egy nap, karácsony ünnepe, legyen teljesen a Megváltóé. Ő pedig akkor ismeri el a magáénak; akkor fogadja el tőlünk, amit följajnlunk, ha az a szeretetnek ünnepe mindnyájunk szívében.

Mondhatod, hogy édes emlékeid, elhalt szülőid, szeretteid, tovaröptilt boldog ifjúságod arnyai látogatnak meg e napon: érettk gyűjtöd meg a karácsonyfa lángjait.

Ne esald magad! A keresztfán halt Üdvözítő születésének ünnepnapján keltek azok föl s ha e nap részesei a jobblét, a másvilág üdvösségének, egyedül csak Neki köszönheted.

Ez a Megváltó ünnepe! Őt nem száműzheted szivedből, mert előtte fényözön jár, égi dal zeng, az előtt pedig nincs elzárt szoba, nincsenek zárkózott szívek.

Mért érzi ma a gazdag, hogy — rendezett viszonyai dacára is — oly nagy hitelezője Jézus, hogy minden kincsével se tudja kielégíteni? Mért vendégelik meg, mért ruházzák föl karácsony estéjén az

árvákat, a szegényeket; mért szünetel a politikai szövénnyek zakatoló gépe; mért vonulnak övéik körébe, mért borulnak térdre e napon a nagy birodalmak urai, nagy népek, nagy nemzetek vezető-államférfiai? Mi sodorja le a nagy világlapoknak az éléről a közélet futó kérdéseiről szóló, nemritkán a keresztyénség magasztos s örökké igaz tanaival olyan élesen összeütköző, híres, nagy fejtegetéseket? Mért érzi e toll, hogy e napon senki-semmi másé, csak Istené, csak a Megváltóé? Mért érzi király és koldús, gazdag és szegény, államférfi, író, költő, egyszerűval minden szív; mért sejtji, tudja minden elme e szent napnak csodás varázsát, nagy jelentőségét?

Meg tud-e erre felelni a mai, *modern* ember!?

Meghozza ez a nap a bánatos szívbe a megvigasztaló balzsamot, ahol vergődő bűnbánatot talál, meggyógyítja a bocsánat reményével. Szeretetlenység helyett szeretetet; hitetlenység helyén élő hitet támaszt. Érzi a hatalmát, a hatását az örvendező gyermek, az emlékező agg, a szegény, a szenvedő, az egész emberiség.

Karácsonyi harangok.

Az est leszáll, a csöndbe
Harangzúgás vegyül . . .
Óh boldog, ki estét
Nem tölti egyedül!
A kis családra, áldott
Falumra gondolok . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

Ünnepe van e világon,
Megváltó született,
Üdvössélik vígan egymást
A hívó emberek.
Közöttünk szeretet van,
Szívünk hisz, feldobog . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

Ünnepe van, a kis város
Harangja hirdeti;
Ünnepe van, mélyen érzik
A népek ezrei.
Megtölti otthon a nép
— Látom — a templomot . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

Ünnepe van, zeng a nagy hír
A templom tornyiról
És ünneplő szobánkban
A kis fényű kigyúl.
Nem boldog, kinek e fa
Sohasem ragyogott . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

Oly boldog, ha ma estén
Együtt a kis családd,
Egy szívvel, egy lélekkel
Dalolja el dalát.
Fohászát küldi, sorsa
Kit idegenbe dob . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

Karácsonyi harangok,
Ti szálljatosk tova,
Szeretotem vigyéték
Ényémnek, haza!
Mondjátok el, ma este
Lélekben ott vagytok . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

És aztán térjetelek meg
S egy édes zenei
Hazulról hádd derítse
Föl árva szívetemet!

Karácsonyi ajándék
Lesz édes hangotok . . .
— Karácsonyi harangok,
Szeliiden kongjatos!

Gáspár Imre.

Hogyan lettem én detektív?

Írta: Fröhlich János.

Hat esztendővel azelőtt történt, hogy egy budapesti nagy napilap rendőri rovatvezetője meginterjúvolt. Azt kérdezte, hogy melyik esetem volt az, amely detektívi működésem alatt a legeslegérdekesebb volt.

— Hogy tetszik ezt érteni? — kérdeztem az újságírótól.

— Azt az esetet szeretném hallani, amely önben az érdeklődést legjobban felcsigázta és olyan nyomozási menetet, mely önben az ambiciózus törekvést a végletekig fokozta.

— Ilyen eset praxisom alatt nagyon sok volt s nagy fejtörést okozna kiválasztani azt, a melyet ön kíván. S ha el is mondhatnék önnek egyet, ezt talán sablonosnak találná ön. Azonban van egy esetem, amely bizonyára érdekes lesz. Ha tetszik, elmondom önnek, hogy miképpen lettem detektív. Illetőleg, mi adta azt az elhatározást, hogy a detektívi pályára szánjam magam.

Képviselő- választás előtt.

Mély belátásra és szigorú mérsékletre van szükség jelenünk politikai életében. A küzdelmek és forradalmak korában könnyebb az egyes polgárok szerepe. Akkor az a honfi kötelessége, hogy kész legyen a lelkes áldozatra s a vezetőnek engedelmeskedni tudjon. A nemzeti előrehaladás igazi alapjait a békés korszakok építik ki s azok szilárdítják meg az elért eredményeket. Ilyenkor minden polgárnak szüksége van, hogy belásson a politikai tények útvesztőjébe, hogy munkáját a nemzet igazi javára fordíthassa; mérsékelni tudja a szenvedélyeket, hogy nemzeti politikánk nagy, maradandó eredményeket érhesse el.

A kor intő szavát megértette nemzetiünk képviselő-testülete, midőn a nemzeti munka jelszava mellett tömörült. Megérté képviselő-testületünk e nagy jelszó kimondásával, hogy nem pártküzdelmekre van szükség, nem egyéni elragadtatástól kell vezetnünk magunkat, hanem komoly elszánással, szilárd jellemmel munkára kell állanunk.

Nem kételkedhetünk, hogy most, midőn nagyérdemű képviselőnk, Heinecz Hugó halálával városunk ismét képviselőválasztás előtt áll, a józan munkálkodás szerepét fogja választani. Városunk helyi jellege is követeli, hogy, még inkább, mint egyéb választókerületek, állást a nemzeti munkapárt mellett foglaljon.

A bányászat felvirágzása vetette meg valamikor alapját Selmecebányának s a bányászat tette virágzóvá. Ennek köszönhető,

hogy egykor az ország legelső városai közt állhatott; ma is a bányászatnak köszöni kenyerét Selmecebánya lakosságának legnagyobb része.

De bányászatunk, a kedvezőtlen viszonyok folytán, csak a kormány támogatása mellett állhat fenn. A bányák jövedelme nagy mértékben megcsappant, úgy-hogy városunknak ugyancsak szüksége van a kormány mindenkor támogatására.

Másrészt Selmecebánya iskolaváros. Világhírű főiskolánk, középfokú intézeteink, valamint népiskoláink is szintén rászorulnak a kormány támogatására. Iskoláink érdekében készen kell lennünk nagy áldozatokra is. Ha talán bekövetkeznék, hogy a bányászat nem virágoztathatná fel többé Selmecebányát, a városnak, mint iskolavárosnak lehet csak jövője.

Hogy városunk érdekeinek igazi istápolója lehessen, kiváló jellemű, tevékeny, áldozatrakész férfit kell választania Selmecebányának. Hogy csak azt említsük fel, amire Selmecebánya felvirágzása, mondhatnók majdnem: fennmaradása szempontjából leginkább szükség van: elsősorban városunk kedvezőtlen közlekedési viszonyainak kellene valahogy segítenünk. A budapest—ruttkai vasuti fővonal mellékén fekvő, Selmecebányánál sokkal jelentéktelenebb városok, mint Losonc, Zólyom stb. szép fellendülésnek indultak. Selmecebányán a kereskedelem a városi élet e hatalmas emelője, nem fejlődhetik ki, mert a Garamberzencén át való vasuti összeköttetésünk roppant nehézkessé teszi a közlekedést. Első törekvésünk az kell tehát, hogy legyen, hogy kieszközölhessük a Hontnémetivel való, már régtörvénybe vett vasuti összeköttetést.

Városunk csodázzép fekvésű. Érdekes,

régi hely maga a város s városunk környékének természeti szépségeivel alig van más város hazánkban, mely versenyezhetne. De már hosszú idő óta minden marad nálunk a régiben. Modern építkezést, városunknak a fellendüléssel kapcsolatos szépülését még mindhiába várjuk.

A kormány hivatalos jelöltjében olyan férfit találtunk, akitől teljes bizalommal remélhetjük, hogy városunk érdekeinek hű szószólója és istápolója lesz. Czobor László képviselőjelöltünk hosszú közigazgatási és törvényhozói pályáján a közérdekért való lelkes buzgalmának, önfeláldozó tevékenységének számtalanszor adta tanujelét. Mint Hont vármegye közigazgatásának egyik feje, a megye fellendítésére sokat tett. Neki köszönhető a korponai gyümölcsstermelés felvirágzása, a hontmegyei utak javítása. Egész életének hű munkássága, komoly jelleme, törhetetlen akaratereje kész bizonyossággal szolgál, hogy városunk szerencsésé lehet, ha őt bizza meg az országgyűlésen való képviseletével.

Hisszük, hogy városunk a nemzeti munka e kiváló harcosa mellett fog színt vallani. Komoly munkára van szükségünk mindnyájunknak s jellemes, munkás, kiváló férfinak kell lenni városunk képviselőjének. Érintettük, hogy városunk bányászváros és iskolaváros. Még egy harmadik jelölt csatlakozhat ehhez: városunk az intelligencia városa. Ilyen csekély lélekszám mellett aligha volna található egész hazánkban város, amely oly nagyszámú és oly kitünően képzett elemmel rendelkezne, mint Selmecebánya. A társadalmi élet magas nivója, tudományos életünk fejlettsége bizonyos tekintetben Selmecebányát még mindig az ország első városai közé sorozza.

Magam csak az elemiből nőtem ki, de azért élénken emlékszem a mi házuk legnagyobb bánatára. Elveszett az Ilonka. Az én három éves kis hugom, aki oly szép volt, mint Murilló anyyala.

Soha oly kinos, könnyekbe fult éjszakát.

Elhatároztam, hogy megvizsgálom az édes anyámat.

S csakugyan hugomat én találtam meg elhagyatva a szülővárosunk sáncárcái közt. Füléből kilopták a gyűrűt.

Már az eset után elneveztek kis detektívnek.

Három nappal az Ilonka elveszése után két kéményseprő ballagott be az udvarunkba. A létrákat lenhagyták s anyámtól elkérték a padláskulcsot. Mint afféle kíváncsi gyerek, felballagtam utánuk, hogy megnézzem, miképpen megy végbe a kéménytisztítás.

A kéményseprők hangos beszélgetés közben láttak munkához és fültanuja voltam a következő diskurzusnak.

— Te, mit csinál az Éva?

— Szolgál, jó helye van.

— Hol szolgál?

— Egy pénzügyi titkárnál.

— Te, tudod mit hallottam?

— Nos?

— Azt hallottam, hogy Éva kitarított téged, mikor munka nélkül voltál.

— Az nem igaz.

— Ugyan mit tagadod. Van abban szégyelni való? Hiszen nekem is volt már szeretőm, nem is egy, se nem kettő. Volt egy szakácsném, aki

egyszer harminc forintot is adott kölcsön, mikor facér voltam. Visszaadtam a pénzt neki természetesen. Aztán, ha egypárszor megvaecoráztatott, nem következik abból, hogy kitarított.

— Szó sincs róla.

— Mit tagadtad hát az előbb, hogy Éva nem segített. Ugyan kinek kell az olyan szerető, aki csak addig hű az emberhez, amíg pénze van s mihelyt bajba kerül, a faképnél hagyja? Nincs igazam?

— Persze. Én se tagadom, hogy nem segített volna. Az ősszel egyszer négy forintot kaptam tőle, pedig akkor ő is hely nélkül volt.

Gyerekeknek koránsem válik dicsőretére, ha ilyen párbeszédet sikerül ellesniük, nekem azonban csak hasznomra vált.

Engem tudniillik érdekelt a diskurzus, mert az apámnak legkedvesebb barátja épen a pénzügyi titkár volt és mintha emlékeztem volna arra, hogy cselédjüket Évának hívják. Meg is kérdeztem az anyámat, aki bizonyította, hogy tényleg az a neve. Faggatott, hogy miért kértem azt, mire megjegyeztem, hogy a kéményseprők épen róla beszélgettek. Az anyám rám intett, hogy a mások beszélgetését nem illik hallgatni. (Hej! Pedig mennyi beszélgetést kihallgattam már azóta. T. i. detektívi működésem alatt.)

Márciusban, egy vasárnapi délelőtt, ez az Éva eljött hozzánk és kérte az anyámat, hogy délután látogasson el a titkárnéhoz.

A cseléd édes anyámmal beszélgetett s én ezalatt a kis nővéremmel kinn játszottam az ud-

varon. Amint a cselédleány a kapu felé igyekezett, felénk tekintett és akkor láttam, hogy egy pillanatra megáll, mintha megütközne valamin, aztán sietve onon ki a kapun.

Délután az anyámmal együtt elmentünk a titkárné lakására. Hat óra tájban pedig, mikor az apám is eljött oda, a titkárné elküldte Évát hozzánk a kis Ilonkáért, hogy hozza el. Azt akarta ugyanis, hogy az egész család együtt legyen. Különbösen is nagyon szeretett a kis nővéremet, mert a házaspár gyermekeken volt. A leány el is ment s kis várta Petra néniel is Ilonkával együtt visszatért.

Petra néni nevetve jelentette, hogy a kis lány, mikor a cseléd el akarta vezetni, el kezdett sírni és a világot sem engedte volna magát elvezetnietni, tehát neki is vele kellett jönni.

Petra néni nevetett, mikor ezt elmondta s a titkár megjegyezte, hogy a gyermekek nem mindenkit kegyelnek, mert sokaktól idegenkednek.

— De Ilonka senkitől sem szokott félni, sőt a legbarátságosabban vonzódik mindenkihez. Jegyezte meg az anyám.

Mindenki tekintete Évára esett, aki zavarodottan, kipirult arccal sietett ki a szobából. Igen jót mulattunk azon, hogy hugom Éva kezéből semmit sem akart elfogadni.

Akkor este igen érdekes dolgot tapasztaltam. Az apám hazaküldött valamiért s amint a titkárnékhez visszatértem és benyitottam lassan a konyhába, láttam, hogy Éva a szobába nyíló ajtóhoz teszi fülét és úgy hallgatózik.

Amint észrevettem engem, gyorsan félreugrott.

Városunk eme szellemi fejlettségében is bízunk, midőn óhajtjuk, hogy városunk a közlő választások alkalmával a nemzeti munka zászlaja alatt, a kittinő jelöltet, Czobor Lászlót fogja megválasztani.

Tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy az előfizetés megújítása iránt intézkedni sziveskedjenek. Együttel kérjük azokat is, akik az előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, hogy a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, hogy a kiadóhivatalnak is módjában legyen kötelezettségeinek eleget tenni.

Előfizetési ár: egész évre 10 K
fél „ 5 „
negyed „ 2 „ 50 f
Egyes szám ára 20 fill.

HIREK.

Előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

— Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter, az 1911. évi január hó 1-től kezdődő 3 év tartamára, a selmecebányai munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé *Lika Antal* ítélőtáblai címmel és jelleggel felruházott kir. járásbíró, helyettes elnökévé *Flórián Gerő* kir. járásbíró nevezte ki.

— Képviselő választó polgárok jelölő-gyűlése. Horváth Kálmán polgármester Selmecebánya város polgárait f. hó 18-án délután 4 órára képviselő-jelölő gyűlésre hívta össze a városi vígadóba. A vígadó nagytermében összegyűlt mintegy 400 választó polgár előtt bejelentette, hogy a város képviselője, Heincz Húgó, e hó 8-án meghalt s mivel a központ az új képviselő megválasztását már december 29-ére tűzte ki, alkalmas jelöltről

kell gondoskodni. Felolvasta azoknak a jelölteknek nevét, akik kombinációba kerültek s arra kérte a polgárságot, hogy higgadt tárgyalás után állapodjanak meg valamelyik jelölt személyében. Ő jól tudja, hogy a megjelent polgárok nincsenek mindnyájan egy-ugyanazon politikai véleményen, de viszont kéri a választókat, kerüljék a harcot, a széthuzást. Legyen a városban egyszer már béke, mert a választások alatt felgyülemelő keserűség s az ennek nyomában járó visszavonás és gyűlölködés nemcsak a város haladására akadály, de megbénítója a polgárság erejének, munkakedvének is. Ha valaha volt, ma van oka Selmecebánya városának az egyöntetű megállapodásra, az egyhangú jelölésre.

Vitális István dr., Tóth Imre dr., Künsztler János, Hlavathy József, Tuka Antal, Zólomy Imre, Wágner László dr., Kúti István pro-és kontra-felszólalásai után a választó-polgárság egyhangulag abban állapodott meg, hogy Selmecebánya város képviselőjelöltjének *Czobor László* volt hontmegyei alispánt s volt országos képviselőt jelöli munkapárti programmal.

A választó-polgárság ezután Czobor-párttá alakulva, elnökké *Vitális István dr.-t*, társelnökké *Hlavathy Józsefet*, alelnökké *Fizély Károlyt* és *Lestyánszky Józsefet*, jegyzökké pedig *Martos Sándor dr.-t* és *Suhajda Lajost* választotta meg s felkérte az elnökséget, hogy Czobor László jelöltet, ki a városban tartózkodott, hívja meg program-beszédének megtartására.

Az elnökség Tóth Imre dr., Hlavathy József Künsztler János, Bachraty József és Zsámbor Pál választó-polgárokat bízta meg a képviselőjelölt meghívásával.

Czobor László a gyűlésen megjelenvén, Vitális István dr. üdvözlő szavai után, elmondott program-beszédét.

Hálás köszönetet mondott a választók bizalmáért s kijelentette, hogy ha benne a választók a munka emberét tisztelik meg bizalmukkal, ő erre a bizalomra érdemes akar lenni mindig. Negyven éves közigazgatási pályáján csupán a munka volt életteleme, emelkedésének, boldogulásának előmozdítója. Fialat korának legszebb idejét Selmecebányán töltötte, melyhez kedves emlékek fűzik; kedves emlékek ahhoz a kiváló férfiúhoz

is, akinek a helyére most őt akarja a polgárság odaállítani. Beszélte ezután a bankkérdésről, amelyet inkább gazdasági kérdésnek tekint, mint politikainak. Ha az ország gazdaságilag olyan erős lesz, hogy más országtól teljesen függetlenül intézheti gazdasági ügyeit, akkor lehet csupán az önálló bankról is szólni. A választói-jogról szólva, nem tartja szerencsésnek sem az «egyenlő», sem az «általános», sem a «titkos» jelszavakat, mert mindenik elnevezés csak félreértésekre adhat alkalmat. Szerinte ahhoz, hogy valaki választó lehessen, csupán azt kellene megkívánni, hogy az illető 24 éves, büntetlen előéletű legyen, irni-olvasni tudjon s legalább 5 korona állami adót fizessen. A nemzetiségi kérdés megoldását abban találja, hogy a hazánk területén lakó idegen ajku népeket magunkhoz kell édesíteni, nem pedig magunktól elriasztanunk, elidegeníteni. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha nyelvüket tiszteletben tartjuk, viszont azonban azt is meg kell kívánnunk, hogy magyarul megtanuljanak. Selmecebánya speciális viszonyait érintve, konstatálja, hogy a várost ki kell emelni a stagnálásból. A bányászat után ezt a szándékot megvalósítani nem lehet. Van azonban más mód. Iskolákat kell fölláztatni, ki kell a vasutat építeni, mert ez előfeltétele az ipar és kereskedelem fejlődésének, föllendülésének. Minden erejével, ambíciójával azon lesz, hogy a város fölvirágzását előmozdítsa s e cél elérése érdekében nem fog kimélni semmi fáradságot.

A tetszéssel fogadott s többszöri «éljen» kiáltással félbeszakított beszéd végeztével, a választók nevében, Vitális István dr. mondott köszönetet a tartalmas, helyenként igazán szívhöz szóló program-beszédért.

Ezután a jelölt a választó-polgárokkal, régi ismerőseivel s jóbarátaival beszélgetett el, kik a Hungária-szállóban levő lakására kísérték. Képviselőjelöltünk jelenleg városunkban időzik s látogatásokat tesz a vezető férfiaknál s a város többi polgárainál.

— Az ev. nőegylet karácsonyfája. Folyó évi december 18-án, mint advent 4-ik vasárnapján, felállította az ev. nőegylet gazdag karácsonyfáját az erzsébetutcai iskola tág termében. Gazdagnak mondhattam a karácsonyfát azért, mert nem kevesebb, mint 26 szegény és árvagyermek,

Benyitottam a szobába, ahol csakhamar rájöttem, hogy a beszélgetés épen Ilonkáról folyt.

A következő hét vasárnap délutánján ismét ellátogattunk anyámmal a titkárákhoz. Évának kimenője volt délután és én kis nővéremmel a konyhában játszadoztam. Játék közben az ablak párkányán egy szép skatulyát pillantottam meg, amely Éváé volt.

Nagyon érdekelt a doboz tartalma s csakhamar felnyitottam a fedelét. Egy fésű volt felül s alatta sok levél és levelezőlap. Négy képeskártya kéményseprőt ábrázolt. Amini sorra kiszedegettem a leveleket, két zálogcédulát találtam köztük. Az egyik egy pár fülbevalóról szólt, a másik pedig egy gyűrűről.

A fülbevalóról szóló cédula módfelett felbresszette bennem a kíváncsiságot s mindjárt a nővérkém elveszett függőjére gondoltam.

És ekkor meglehetősen vakmerőség volt tőlem, hogy a zálogcédulát zsebettem, de nem szóltam róla senkinek sem.

A titkáráktól hazamentünk s éjszaka nagy tetre határoztam el magam. Volt egy hetvennyolevan koronáról szóló takarékbetét könyvecském s eltökéltem magam, hogy kiveszek ebből husz koronát, mert a cédula kilenc forintról szól, hogy ki fogom váltani a függőt, hátha a kis nővéremé.

Ugyis tettem. Másnap délelőtt, azon ürügy alatt, hogy egy pajtásomhoz megyek, végrehajtottam a tervet. A bankból kivettem a tíz forintot és a zálogházban kiváltottam a fülbevalót. Resz-

ketett a kezem, mikor átvettem a zálogháztulajdonostól.

A függőben felismertem az eltűnt ékszert. Szivdobogva siettem haza és odaadtam az édes anyámnak, aki szörnyűképen elképedt. S mikor elmeséltem a cédula történetét, szinte megijedt.

— Hogy mertél ilyesmit cselekedni? Hátha az Éva fülbevalója is épen olyan, mint az Ilonkéé volt?

Petra néni kezébe vette és megjegyezte:

— De bizony az Ilonka fülbevalója az. Hiszen meglátszik rajta a horpadás, mikor egyszer kiesett az Ilonka füléből és a nagyságos asszony rálépett. Meglátszik rajta a horpadás.

Csakugyan, az egyik fülbevaló meg volt egy kicsit görbülve.

El lehet képzelni, hogy milyen nagyot nőttem egyszerre. Most már büszke voltam a «Kis Detektív» címre. A nyomozás további fonalát az apám vette a kezébe és most már ő követelte tőlem, hogy mondjak el mindent, amit Éváról tudok.

Elmondtam mindent, mindent, még a kéményseprők beszélgetését is. Az apám megtudakolta az egyik kéményseprő tartózkodási helyét, az általam adott személyleírás alapján s megkérte a rendőrkapitányt, hogy cítálja be azt az embert, és kérdezze meg, mikor kapott pénzt Évától.

A kéményseprő megjelent a rendőrségen s a faggatásra előadta, hogy a múlt év szeptemberében, mikor Éva hely nélkül volt s ő is meg volt szorulva, négy forintot kapott Évától.

E vallomás alapján kihallgatták Évát is, aki eddig a legkonokabban tagadott és bevallotta, hogy egy Tóth Anna nevű barátnéjával együtt követte el a fülbevalólopást.

Tóth Annát rögtön becitálták, mert apám mindjárt kijelentette, hogy ez a lány már szolgáltnálunk s Ilonkát ismerte.

Szembesítették őket és ekkor kivallották, hogy a kérdéses szeptemberi napon éppen ami házuk felé mentek, a kapun kiszaladó kislányt megállították, elcsalták egy Nagy Imréné nevű özvegyasszonyhoz és ott kivették füléből a függőt. Ilonka náluk volt azon az éjszakán és reggel kivitték az aradi sáncok közé.

A fülbevalót elzalogosították s ebből a pénzből adott Éva négy forintot a kéményseprőnek.

A vallatások során az is kiderült, hogy Nagy Imrénének és a cselédeknek egyéb bűneik is vannak. Kiszült, hogy több ilyenfajta ékszerlopást elkövettek a helynélküli cselédleányok s a felbujtójuk s orgazdjáuk épen Nagy Imréné volt.

A rendőrségen engem is kihallgattak s úgy íti, mint később, a törvényszéki tárgyaláson a közbámulat tárgya voltam.

Ime, ez az az éjszaka, amely arra ösztökélt engem, hogy a titkosrendőri pályára szánjam magam. Így lettem én detektív — tizenöt évvel a történetek után — s még most is szívesen gondolok vissza a kis Ilonka eltűnésére és a fülbevaló történetére. A kis Ilonkából asszony lett azóta, de a fülbevalót még mindig hordja.

nevezetesen 14 fiu és 12 leány részesült adományából teljes öltözékben. Amig ezek tetőtől-talpig felöltöztek, addig a 28, alig, vagy éppen-séggel nem munkaképes özvegy s elaggott hajadon csak némi szükséges ruhadarabot s élelmiszert kapott. Ezekon kívül kapott 6 család és két elaggott férfi élelmi szereket s néhány ruhadarabot. Hogy a szokásos mákos patkó s némely édesség sem maradt el, magától értetődik. A jótékony adományok értéke megközelíti a 400 koronát, a nőegylet adománya meghaladta a 300-at. Ezért mondhatták a karácsonyfát gazdagnak. S ezt teltéte volna az adományozók nagyobb számmal való megjelenése a kiosztásnál. Mert meg vagyok arról győződve, hogy a karácsonyfának fényugari nemcsak, — de még inkább az örvendező árvák szemefénye lángra lobbantotta volna még inkább a jótékony áldozattízét nemes sziveikben! De azért legyen nekik hála és köszönet a szives áldozatokért! Jó Istenünk pedig áldja meg legjobb áldásaival az adományozókat és adományokat egyaránt. H. V.

— A „Kolos“-intézet növendékei által rendezett karácsonyi ünnepség alkalmával felülfizetni kegyesek voltak: Litassy János esp. plébános 5 K., Özv. Hausdorfer Józsefné 4 K., Horváth Kálmáné, Jankó Sándor, Özv. Garass Jánosné, Dr. Martos S., Nikl János 3—3 K., Haverla József, Buzalka Mihály, Szábl Szilárdka, Bencze Ilona, Joerges Ágost 2—2 K., Rappensberger Vilmos, Holtzapfel Józsefné, Büchler Henrik, Ernst Zsigmondné, Özv. Wágner Józsefné, Marschalkó Gyuláné 1—1 K., Vitális Karcsi és Sanyi 50—50 fill.

Isten áldása legyen a nemeslelkű adakozókön s fogadják az intézet leghálásabb köszönetét.

— Az irgalmas nővérek «Kolos»-intézetének növendékei f. hó 20-án és 21-én jótékony célú karácsonyi ünnepséget rendeztek. A műsor a következő volt: Az elhagyottak karácsonya. Szavaltá *Láng Piroska*. Karácsony az égből. Irtá *Asteroid*. *Angela*, a Gondviselés angyala. Vallásos irányú színmű 4 felvonásban. Betétek: Bellini: *Romeo* és *Júlia*. Nyitány. *Bencze Ilona és Nikl Ida*. W. V. Wallace: *De petite Polka* de Concert *Bencze Ilona*. Heidelberg: *Fantásie hongrosie*. *Hausdorfer Ilona* Spindler: *Mignon*. *Nikl Ida* Huber Sándor: *Cinka Panna* nótája. *Ács Brigitta*. Kölling: *La Chasse au Lion* (Die Löwenjagd). *Ács Brigitta* és *Cziczka Anzelma*. Az énekeket *Cziczka Angela* úrhölgy kísérte.

— A liceum új, kiegészítő-épületének megépítése befejezett dolog. Hosszas tanácskozások után a miniszter jóváhagyta a szerződést és a terveket s a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank útján a napokban kiutaltványozta az építéshez szükséges 209 ezer koronát. Az új épület a mostani Pischl-féle ház helyén lesz s tavasszal már megkezdik a munkálatokat. Helyet foglal benne az élelmiszer, a tornaterem, a rajzszerter, a fizikai- és természetrajzi szerter, előadó termekkel s a szükséges mellékhelyiségekkel.

— Meghívó. A F. M. K. E. központi igazgató választmánya 1910. december 29-én délután 1/2, 3 órakor a vármegyeháza első emeleti kis termében gyűlést tart, melyre van szerencsénk tisztelettel meghívni.

Nyitra, 1910. december 10-én.

Claire Vilmos, *Desseuffy Emil* gróf, főtitkár. elnök.

Tárgysorozat;

1. Az elnökség időszaki jelentése. 2. Néhai Repcsik János, néhai Laky Adolf és néhai Özv. Majthényi Alajosné alapítványai. 3. A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata a közművelődési ház ügyében. 4. A málnapataki és oszlányi óvók ügye. 5. A bakabányai, garmánmetfalvai és bánkeszti könyvtár ügye. 6. Az 1912. évi közgyűlés alkalmával kiadandó tanítói jutalmak. 7. A garmanszentkereszti járási bizottság által kezelt egyesü-

leti vagyon ügye. 8. Minczér Róza hontnémetii óvónő segély iránti kérvénye. 9. Az érsekújvári kath. legényegylet, a kiskéri kath. iskola az ódögöspusztai magán-népiszkola és a gnédzai elemi iskola kérvénye, amelyben a maguk számára, úgyszintén a F. M. K. E. zólyomvármegyei választmányának előterjesztése, amelyben Mosód község számára könyvtárat kér. 10. Az alsópéti kath. iskolaszék kérvénye, vetítógép és képsorozatok ajándékozása iránt. 11. Kovácsik Vilmos felsőköröskényi állami iskolai tanító kérvénye egy gyűjtés útján beszerzendő vetítógép költségeihez való hozzájárulás iránt. 12. Cseffalvai Aladár ny. ivánki plébános és Payer Géza dr. evang. egyházfőügyelő kérvénye magyar istentiszteletek céljaira magyar énekes- és imakönyvek engedélyezése iránt. 13. Az apponyi kath. iskola kérvénye, számológép és földrajzi taneszköz engedélyezése iránt. 14. Jelentés a központi könyvtár állapotáról. 15. Indítványok.

— Egy állítólagos „Művészotthon“. A Művészház művészeti egyesület, mely tudvalegleg a multban üzleti összekötésben állott egy Magyar Művészeti Részvénytársaság nevével műkereskedő céggel, ideiglenesen Budapest, VI. Városligeti fasor 6. szám alá tette át kiállítási helyiségeit. A Magyar Művészeti Részvénytársaság most eddigi cége mellé felvette a «Művészotthon» nevet, az egyesület régi, váci-utcai kiállítási helyiségeiben e cím alatt kiállítást rendezett s arról az egyesület tagjait a birtokában maradt tagsági névsor alapján körlevélben is értesítette. Tekintve, hogy a cég újonnan felvett címe a Művészházzal való összetévesztésre adhat alkalmat, a Művészház ezután figyelmezteti tagjait és a műpártoló közönséget, hogy az egyesületnek a Művészotthon Magyar Művészeti Részvénytársaság céggel semmiféle összekötése nincsen s az ugynevezett «Művészotthon» nem művészeti egyesület, hanem mint műkereskedő üzlet, az említett részvénytársaság magánvállalkozása. Tekintve, hogy az említett műkereskedő cég, «Művészotthon» néven bejegyezve sincsen, a Művészház igazgatósága megtette a törvényes lépéseket, hogy a cég a megtevesztésre alkalmas és jogtalan cím használatától eltiltassék. A művészeti egyesületek most a Magyar Képzőművészek Egyesületéhez, mint legfőbb fórumukhoz fordultak, hogy a különböző műkereskedő cégek hangzatos jelszavak alatt történi visszaélései ellen orvoslást s a közönség megkárosítását célzó manipulációk ellen védelmet keressenek, de ezen az uton is figyelmeztetik a közönséget, hogy a különböző címek alatt szédelőgűgynökökkel szemben esetről-esetre vegyék a helyi hatóságok védelmét igénybe.

— Hol vásároljunk zongorát? A zongoravásárló közönség szives figyelmét felhívjuk Keresztély hirneves mint zongorateremre, Budapest. V. Váci-kört 21, mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik a cég, hanem ehelyett kitűnő zongoragyártmányainak és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltételek mellett való eladásával teszi napról-napra ismeretebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát, vagy pianót akarnak venni, közzölbjék ezen szándékukat a Keresztély-céggel, ahonnan teljesen díjtalanul nyerne felvilágosítást és kézhez kapják a cég lagujabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nézve is tájékozást nyerne.

— A kereskedelmi alkalmazottak akciója. Teljes dicséretünk azoknak a lelkes kereskedő ifjaknak, kik keresetképtelen szaktársaiknak emelendő Menház tőkéje szaporítására a jótékony célú sorsjátékot támogatják. Ugy halljuk, hogy estélyt óhajtanak rendezni városainkban, amelynek belépődíja között egy-egy sorsjegy közeleső váltása is tervben volna. Ezenfelül a karácsony ünnepe alatt megalakul megyénk több helyén a kereskedő ifjak körében a Menház-bizottság, amely a népszerű sorsjegyeket fogja terjeszteni. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő, a kereskedő alkalmazottak egyesületének lb. elnöke, a következő sorokat

intézte több lelkes hölgyhöz és férfiúhoz: A kereskedelmi alkalmazottak minden pártolásra méltó nemes ügyét bátor vagyok kegyes jóindulatába ajánlani. Felhívjuk a kereskedő ifjakat, hogy az országos bizottságnak ajánlják föl közreműködésüket. Iroda: Budapest, VII., Wesselényi utca 39.

— „Háztartás“ — a háztartásban. Tizenhét év alatt bezonyosodott, hogy a «Háztartás», amely Urainé Hantaller Lily kitűnő szerkesztésében jelenik meg, szinte nélkülözhetetlen támogatója és tanácsadója a magyar háziasszonyoknak. A «Háztartás»-ban minden van, ami a magyar háziasszonyt érdekel. Harmincöt rovata kizárólag a házzal, konyhával, éléskamrával, gazdasággal, kerttel, baromfiudvarral stb. foglalkozik. Hasznos és föltötte tanulságos cikkeit szakemberek írják. A lapban van divat, kézimunka, gyermeknevelési rovat is, továbbá novella, regény, vers. A «Háztartás» egyedül áll a maga nemében. Erről bárki meggyőződhetik, aki a szerkesztőségtől (Budapest, VII., Aréna-út 68.) mutatványszámot kér. Előfizetési árai: egész évre 12 K, félévre 6 K, negyedévre 3 K. Államhivatalnokok, lelkészek, tanítók, jegyzők olcsóbban kapják.

— A gyufamonopólium. A pénzügyminiszteriumban, hír szerint, elkészültek a gyufamonopólium behozataláról szóló törvényjavaslat tervezetével. A tervezet szerint kétféle gyufaskatulyák készítendők, nagyobb és kisebb formában. A nagyobb doboz 50 szál gyujtót fog tartalmazni s ennek ára 4 fillér lesz. A kisebb dobozban 25 szál gyufa lesz s ez 2 fillér bolti árban fog elárúsítani. A gyufák fölarúsítói 10 percent kapnak az államtól a gyufaáru bevételéből.

— A fekbérmentesség számítása. A budapesti kereskedelmi- és iparkamara előterjesztése folytán az államvasutak igazgatósága akként intézkedett, hogy azoknál az árúknál, melyekre nézve a 4 napos fekbérmentes idő 48 órára szállítottatott le, a fekbérmentesség a vasuti értesítő kézbesítésének órájától számítatik. Eszerint tehát minden átvevő a kézbesítés óráját hitelen elismertetheti és így az őt megillető 48 óras fekbérmentes idő megrövidítését elkerülheti.

— Fejünk ide! Idegenk erősek! Álmunk egészséges! Mell-és torokfájásunk nincs, mert Feller-féle «Elsa-fluidot» használunk, mely a fájdalomakat és gyengeséget megszünteti, gyógyít és frissít. Tucajta bérmentve 5 korona. Dugulást, gyomorhajokot, aranyeres bántalmakat stb. nem ismerünk, mióta Feller-féle hashajtó rebarbara «Elsapilulákat» használunk. 6 doboz bérmentve 4 korona. Valódi rendelhető Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica Centrale 126 sz. (Zágráb-megye.)

— Harminckétéves magyarszaklap. Három évtizednél hosszabb idő óta szolgálja a «Vállalkozók Lapja» hasznos s változatos tartalmával a közt, amely idő alatt annyira tökéletesedett, hogy ma már a legfejlettebb külföldi szakajtó szintjét is eléri. E közlöny az építések, mérnökök, építőmesterek, vállalkozók, fakereskedők és az ország építőiparosai körében olyan széles körben terjedt el, amilyennel kevés szaklap dicsekedhetik még a külföldön is. A kitűnő szerkesztést Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcell építész végzik s derekasan állják a vállalt kötelességet, mert nélkülözhetetlen lapot adnak olvasóik kezébe. Kiváratra a lap kiadóhivatala (Erzsébet-kört 8.) bárkinek szivesen küld az értékes tartalmu lapból mutatványszámot.

— Feltételes megállóhely. A budapest-ruttkai vonalon, Zólyom és Garamberzence között, a 154. sz. órháznál dec. 15-től kezdve a személyszállító vonatok (a gyorsvonatok kivételével) feltételesen megállanak. A környékbeli községek régi vágya megy ezzel a rendelkezéssel teljesedésbe. A váróhelyiséget már építik.

— Hazai ipar hódítása. Minden malomtulajdonos, gazda, nagy és kicsigyáros tisztában van azzal hogy üzleti érdekének első feltétele a kifogástalanul és legolcsóbban az azaz a legkedvesebb üzemműveléssel működő hajtógér. Silány gépek benézése már nem egy szépen induló vállalat romlását idézte elő. Örömmel üdvözölhetjük a brünn-Königsfeldi gépgyárnok azon szándékát, hogy legközelebb motorjainak gyártásaira. Magyarországon hogy nagy szabású gépeket épít a Brünn-Königsfeldi 1-600 lóerejű motorok mint a legszeledebb és leggazdaságosabbban dolgozó gépek Magyarországon kitűnő hírnörnek örvendnek. A fentemlített hazai gyár létesítése a cég agilis beszélőjének, Abeles-Eupint vesz Budapest V. Váci ut 14. köszönhető.

— **Az ügyvédség reformja.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbelépéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szeminariumhoz (Kolozsvar, Bolyai-u. 3. sz.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszer-változások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kiköleszöni tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogi vizsgák letétele» c. alatt most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **Egger-Emulsió** világhírt csukamájolaj-készítményt a leghíresebb orvosok ajánlják, mert a gyenge gyermeket erősíti, angolkor, mirigybetegségek, vérszegénység, szamárköhögés stb. eseteiben páratlan. Szoptató anyának is ajánlható, valamint agkori gyengeség ellen és általában gyenge, erőlen, lábbadozó egyéneknek nincs hatásosabb szer, mint az Egger-Emulsió, melynek rossz íze, szaga nincs, könnyen emészthető, miért is ez különösen a gyermek-gyógyászatban nélkülözhetetlen. Úvege 2 korona a gyógyszerárakban. Póstan 3 üveget bérmentve küld 9 korona előzetes beklüldése után: Nádor gyógyszerár, Budapest VI, Váci-körút.

— **A kínaiak** már sokkal előbb ismerték, a milegfontosabb találmányainkat: papír, porcellán, stb., a csillagászat és matematika szintén ősidőktől fogva gondosan ápolott tudomány volt náluk. A mesterséges fogak használata is már évszázadok óta divik, mert a kínai sokat ad rágheszközöire. Hogy fogaink elvesztését elkerüljük, elégséges, ha azokat minden reggel és este egy általánosan bevezetett fogtisztítószerezrel, amilyen pl. a Sarg-féle Kalodont, mechanikusan tisztítjuk.

— **Több kérdésközdő vendéglősnek.** Üzletmenetjén javítani óhajt s ezzel étel-és ital-forgalmát növelni akarja! Kedvelté akarja tenni magát vendégei előtt és sok törzsvendéget szeretne. Azonkívül pedig még készpénzt is óhajt. Szerezzen egy Hoffer-féle zenezerszámot. Írjon a következő címre: Ludvig Hupfeld A. G. Wien VI., Mariahilferstrasse 5/9 és küldessen magának ingyen és bérmentve nyomtatványokat.

— **Öfelsége az olasz király és királyné udvari főorvosa** ezeket írja: «Gyakran volt alkalmam mellbetegednél, akinél egy enyhe hashajtó-szerhez kellett fordulnom, Purgó-t igénybe venni s annak enyhe, semmiképp sem izgató hatásával rendkívül meg voltam elégedve. Véleményem szerint ezen szer valóban a jövő laxánsának tekintetű.» Prof. Dr. Antonio Maggiorani.

— **A hálósobák réme,** a poloska kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Míóta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki sem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Margótsy gyógyszerárban Selmecebányán, valamint a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.

MINDENFÉLE.

— **Az alkoholizmus és a betegségek.** Elrettentő és fájdalmas az a statisztika, amit az orvosi tudomány az alkoholizmus és a betegségek közti összefüggésről egybeállít. Az orvosok az utóbbi években különös figyelmet fordítanak arra, hogy a betegségek és az alkoholizmus közti összefüggést kiderítsék. Kitűnt, hogy igen sok esetben az öngyilkosság oka az alkoholizmus. Különösen

a széngázmérgezesek borzalmas leírásai csábítottak sok iszákost hasonló tett utánzására. Nagyon sok alkoholista, kikhél, a gyenge ellenállási képesség folytán, feltűnő az utánzási vágy, olyan helyeket választ ki tettének elkövetésére, ahol már mások is követtek el öngyilkosságot. Amerikában a Niagara függőhídja az amerikai öngyilkosok legkedveltebb helye. Alsóausztriában, a helyhatóság jelentése szerint, 1909-ben Bécsben 2494 volt a notorius iszákosok száma. Ezek közül 1127 elmeegógyintézetbe került. A degenerációnak egyik főoka az alkohol. A frankfurti elmeegógyintézet 308 beteg megállapították, hogy az elmebajos alkoholista szülők gyermeke.

Németország szállítja a legtöbb alkoholistát, ahol valóságos sörtengerbe fulladnak az emberek. A sörivás oly mértékűt öltött, hogy még a németországi csecsemőre is 111 liter jut évenként átlag. Németország az alkoholisták gyógyítására külön kórházakat állít fel. 28 ilyen kórház működik, 1283 ágyra berendezve.

Vilmos császár mindent elkövet az antialkoholista mozgalom támogatására. Az utóbbi hadgyakorlatok elrendelte, hogy a legénységnek csak alkoholmentes italokat adjanak. Ő maga is csak ásványvizet élvezett.

— **Ki találta fel a sört.** Nem is gondolná az ember, hogy ez a szépen habzó ital milyen régi eredetű. Egy olasz folyóirat történelmi adatok alapján megírja, hogy már Kr. e. 2000 évvel ismerték az egyiptomiak. Pelusiumi italnak nevezték Pelusium városa után, ahol gyártották. Herodotos szerint a sörkészítésre Osiris tanította az embereket. Egy másik legenda Ceres istennőt mondja a sör első készítőjének és az ő nevéből származtatja a sör latin nevét: cerevesia. Ez a szó, melyet Plinius használ először, megfelel az olasz: cervogia és a spanyol cerceza kifejezésnek. Ismerték a görögök, a rómaiak. Leginkább Ceres ünnepén itták Rómában. Egy régi germán mondja szerint a sör feltalálója Gambrinus király, ki ma is védőszentje a sörfőzőknek. A középkorban különösen a kolostorokban ittak sok sört és a sört is nagyobbára barátok gyártották.

— **Hogyan lop a gyémántkőszőrűs?** Mint ismeretes, Amsterdám a gyémántszelvény hazája. Évszázadok óta híres Amsterdám és iparágáról és innen kerülnek ki a legművésziesebben csiszolt gyémántok. Sok bajuk van azonban a munkaadóknak a gyémántkőszőrűsökkal. Szokásos és nem éppen ostoba módszerük a következő. Munkaközben egy egészen apró, csekély értéket képviselő gyémántot eltüntetnek. Ez fel sem tűnik, mert hiszen oly apró, hogy el is veszhető.

A következő alkalommal e kis követ egy hasonló, de már nagyobb kővel cserélik ki és ezt a cserét addig folytatják, még végre értékes gyémántra tesznek szert. Amsterdamban «Blumentopf»-nak hívják ezt a derék eljárást.

— **Beszélő óra.** Ha igaz, akkor igazán érdekes és szellemes találmány, amelyre állítólag egy órásmester szabadalmat is kért: a beszélő óra. Az új óra nem űti az órát, hanem szóval jelenti be. A szerkezet némileg hasonlatos a telefon hangleméhez, amit itt egy vörösrézlap helyettesít. A feltaláló állítólag a vasutakon akarja találmányát alkalmazni.

— **Kihalt és új állatok Magyarországon.** Horváth Géza dr. rendkívül érdekes előadást tartott a Nemzeti Múzeum dísztermében «Kihalt és új állatfajok Magyarországon» címmel. Előadásában

csak azokkal a kihalt állatfajokkal foglalkozott, amelyek a történelmi időkben haltak ki. Ilyen volt Magyarországon a jávorszarvas. Az utolsó jávorszarvast a 18. században ejtették el Erdélyben. Az utolsó bölényt pedig 1814-ben lőtték le Erdélyben, Udvarhely mellett. Az utolsó hódót 1854-ben ejtették el. Pusztulásnak, kihalásnak indult ezeken kívül a kocsag-daru, gödény és a tuzok. Az új állatfajokban kevés a köszönet. Ilyen a filloxera, a házi- és a vándorpatkány és a vértetű. Ugy importálták be tenyésztésre a szivárványos pisztrángot, a törpe harcsát, a naphalat, a pisztrángsügért és a közönséges fáciánt. A tengeri nyulat is úgy hozták be.

Ujbb igyekeznek meghonosítani a bölényt a Tátravidéken. Ugyanigy a dámvadat, muflont. A voapiti tenyésztése sikerrel járt.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem felelős a szerk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziázer mindazoknak, kik emésztési zavarakban és az ülé életmód egyéb következményekben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 K.
Videki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fajdatom esillapító és erősítő Bedörzsölés, MOLL'S Frazzengsalz
elismert, régi jó hírnevű háziázer szaggatás és illéltetül származó mindennemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára K 2.—
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főszékhely MOLLA. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SARG-féle 60

KALODONT

LEGJOBB FOG-CRÉME

Fillet

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Hirdetmény.

Heincz Hugó volt országgyűlési képviselő elhalálása folytán a képviselőháznak f. é. december hó 9-én tartott ülésében hozott határozata értelmében az országgyűlésre küldendő új képviselő megválasztása céljából Selmec- és Bélabánya sz. kir. város központi választmánya az időközi választás napját folyó év december 29-ére tűzte ki, mely napon a választás Selmecebányán, mint a választókerület székhelyén, a Városi Vigadó helyiségében reggeli 8 órakor kezdődik.

1. A központi választmány a választás elnökvé: Jezsovits Károly kir. tanácsost; helyettes elnökvé: Baán Elemér, kir. közjegyzőt; jegyzőjévé: Sztancsaj Miklós, v. főjegyzőt; helyettes jegyzőjévé: Vörös Ferenc, tb. főjegyzőt választotta meg.

2. A szavazás sorrendje a következőkben állapított meg: a) legelől Selmecebánya belváros választói, ezután b) Bélabánya társváros választói; c) Kisbánya külső városrészt választói; d) Hodrusbánya városrészt választói; e) Felsőrona külső

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

városrész választói; f) Istvánháza külső városrész választói szavaznak.

3. Közhírré tétetik továbbá, hogy az 1874: XXXIII. t.-c. V. fejezetében foglalt rendelkezések szerint:

A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, kik az országgyűlési képviselőválasztók folyó évi állandó névjegyzékében befoglaltatnak.

A szavazás nyilvánosan, élőszóval történik.

A városrészek a fennebbi sorrendben s az egy városrészből való választók a szerint, amint egyik vagy másik jelöltre szavaznak, bocsátatnak szavazásra.

Azon választók, kik szavazásra akkor nem jelentkeztek, mikor a fennebbi sorrend szerint szavazni következtek volna, a sorrendben következő többi választóknak szavazása után szavazhatnak.

Miután minden városrész a megállapított sorrend szerint szavazott és szavaztak, vagy a szavazásra felhívtak azon városrészek is, melyek a megállapított sorrendben nem jelentek meg, a választási elnök legalább egy óra és két órán túl nem terjedő határidőt tűz ki a szavazásra való jelentkezésre. A záróra letelte után is szavazásra bocsátandók mindazon választók, akik a záróra letelte előtt a szavazásra jelentkeztek (1899. XVI. t.-c. 159. §.)

A választóknak a választásnál semminemű fegyverrel, bottal megjelenni nem szabad.

A választót a választásnál irányadólag útbagigazítani vagy rábeszélni nem szabad. Kérdést a választóhoz csak a szavazatszedő küldöttségi elnök intézhet.

A szavazó helyiségben csak a szavazatszedő küldöttségi tagjai, a bizalmi férfiak, a közigazgatási tisztviselő és a jegyző mellé rendelt irnokok lehetnek jelen, ezeken felül mindaddig, míg azon városrész választó szavaznak, a hatóság kiküldött tagjai és a jelöltek bizalmi férfiai által megjelölt városrészi lakos és végre a szavazásra beszólitott választók.

A képviselőjelöltet a kerület 10 választójának kell együttesen ajánlania. Ezen ajánlat írásban adandó át a választási elnöknek, ki az általa meghatározandó helyen és időben a választást megelőző napon is átveheti, ily ajánlat azonban legkésőbb fél órával a választás megnyitása után adandó át a választási elnöknek.

Az ajánlattal egyidejűleg minden jelölt részére egy vagy két bizalmi férfi jelölendő.

Bizalmi férfiak csak a törvényhatóság területén lakó egyének közül jelölhetők.

A választás vezetése, a rend fentartása és az e célból teendő minden előleges intézkedés a választási elnök feladata s kötelessége lévén, ezuttal is figyelmeztetik a választóközönséget, hogy a nem várt rendezettség a legszigorúbban fog fenyíttetni.

A központi választmányának Selmecebányán, 1910. évi december hó 13-ik napján tartott üléséből.

Sztancsaj Miklós,
közp. választ. jegyző.

Horváth Kálmán,
közp. választm. elnök.

1097/1010. vt. sz.

Hirdetmény.

Selmeceb- és Béalabánya sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező s Hodrusbánya külterületén fekvő korcsmának az 1911. évi január 1-től kezdve 6 (hat) egymásután következő évre való bérbeadása véget a f. é. december 28-án a városház tanácsstermében nyilvános árverést tart.

Kikiáltási ár évi 800 (nyolcszáz) koronából álló bérösszeg s az állami adó megtérítése. A részletes feltételek s városi számvevősnél megtekinthetők.

Árverezők, ha e város területén ingatlan vagyonuk nincsen, kötelesek az árverés megkezdése előtt az annak megtartásával megbízott

tisztviselőnél a kikiáltási ár 10 %-át bánatpénzül felfizetni.

Selmecebányán, 1910. évi december hó 22-én

Horváth Kálmán
polgármester.

5710/1910. rkp. sz.

Hirdetmény.

Az 1884 évi XVII. t. c. 169. §-a értelmében közhírré teszem, hogy az 1911 évre választandó iparhatósági megbízottak választásának határideje 1910 évi december hó 30-ik napjának délután 3 órára a városház tanácsstermében tüzetelt ki, miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem, hogy a választók és megválaszthatók névjegyzéke hivatalomban megtekinthető s az az elleni felszólamlások 8 nap alatt a II.-od fokú iparhatóságnál írásban benyújthatók.

Felhívom tehát a város területén lakó összes iparosokat és kereskedőt, hogy a választás megkezdése céljából fent kitett időben és helyen teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Selmecebányán, 1910 évi december hó 23-án.

Kuti István, s. k.
főkapitány.

5409/1910. szám

Pályázati hirdetmény.

A néhai Wallovics Mihály volt újbányai plébános és alesperes által végrendeletileg hagyományozott alapítvány kezelése és az ezen alapítványból rendszeresített ösztöndíjak adományozása iránt az alsó-magyarországi hét testvér bányaváros tanácsainak, illetve előljáráóságainak egyeteme által megalkotott és kormányhatóságilag jóváhagyott szabályzat 9. §-a alapján Kőrmöcbánya szab. kir. r. t. főbányavárosnak ezen alapítványt kezelő tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a fent megjelölt alapítványból rendszeresített és egyenként 300 (háromszáz) korona évi segélyösszeg megfelelő részletének élvezetével egybekötött három ösztöndíj az 1911. évi február hó 1-től kezdve adományozás alá kerül.

Ezen ösztöndíj a hét alsó-magyarországi bányaváros tanácsainak, illetve előljáráóságainak egyeteme által a főiskolai tanulmányok befejeztéig szóló időtartamra adományoztatik.

Adományozható pedig ezen ösztöndíj csak oly pályázónak, ki hitelt érdemlő módon beigazolja, hogy római katolikus vallású, Isten dicsőségének előmozdítására megfelelő vallásos és erkölcsös életmódot folytat; tanulmányai folytathatásához anyagi gyámolításra szorul, továbbá, hogy valamely hazai felsőbb tanintézet rendes hallgatója, jó hazafi és tanulmányaiban jó eredménnyel halad, végezetül, hogy a hét alsó-magyarországi bányaváros valamelyikében született vagy községi illetőséggel bír.

Köteles továbbá minden pályázó különbeni mellőzés terhe alatt biztosítékát nyújtani annak, hogy a hazai és kivált a bányajog fentartásánál kellő tevékenységet lehetőleg hazai közhivatalban fog kifejtetni.

Ezen ösztöndíj csak főiskolai (egyetemi vagy akadémiai) rendes hallgatónak lévén adományozható, középsikolák vagy még alsóbb fokú iskolák tanulói arra egyáltalán nem pályázhatnak.

A Wallovics Mihály-féle ösztöndíjak oda ítélesénél az alapító akaratahoz képest a tudományok egyéb terén működő, de mindenesetre hazai főiskolát látogató és szintén pályázatra jogosult ifjakkal szemben feltétlenül előnyben részesülnek a bányajogászok; ily pályázók hiányában a bányászati tanulmányokkal foglalkozó és ezeknek is hiányában a jogi tanulmányokkal foglalkozó pályázók.

A pályázók egyenlő jogosultsága és minősítése esetén a nemes alapító iránti kegyeletből az alapítóval való okmányyszerűleg hitelesen beigazolt vérrokonság elsőbbséget biztosít.

A pályázati feltételeknek egyébként megfelelő azon pályázókra nézve, kik az alapítóhoz való vérrokonságukat hitelesen igazolják, azon körülmény, hogy a hét alsó-magyarországi bányaváros egyikében sem születtek és ezek egyikében sem bírnak községi illetőséggel, pályázati és illetve adományozási akadályt nem képez.

Midőn tehát ezennel a jelzett három ösztöndíjra 1911. évi január hó 25-ig bezárólag pályázat hirtettedik, felhívatnak mindazok, kik az előbb részletezett feltételeknek megfelelően, ezen ösztöndíj elnyerését óhajtják, miszerint igény jogosultságukat igazoló okmányokkal kellően felszerelt és szabályszerűen bélyegelt folyamodványukat a kitűzött pályázati határidőn belül közvetlenül ezen városi tanácshoz nyújtják be.

Azon körülmény, hogy a pályázó római katolikus vallású, keresztlevéllel igazolandó.

Azon pályázati folyamodványok, melyek Kőrmöcbánya szab. kir. r. t. főbányaváros tanácsához 1911. évi január hó 25-ig bezárólag be nem érkeznek vagy amelyek nem lesznek kellően felszerelve, figyelembe nem fognak vétetni.

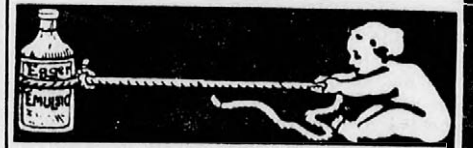
Kelt Kőrmöcbányán, a városi tanácsnak 1910. évi december hó 7-én tartott üléséből.

Szmethanovics,
polgármester h.

HIRDETÉSEK.

EGGER EMULSIÓ

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket elmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyheségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején. Hirneves orvosok ajánlják, mert a legjobb cskamájolaj preparátum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknél.

Kapható: Kőrmöcbányán, **Gazdik Jánosnál.**

Egy liter ára 2 kor., a gyógytárakban.

Postán 3 üveg bérmentve 6 korona, pénz beküldése után, vagy utánvélet küldi:

„NÁDOR GYÓGSZERTÁR“
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

a Monarchia legelőkelőbb gyára!

Egyedárusító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

JÉGGYÁR és Hűtőtelepek

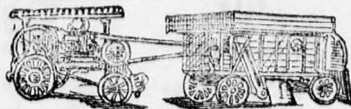
városok, tejgazdaságok, hentesek, cukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Locomobil

Motor

1-600 lóerőig.

Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

SZIVATTYUK

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra

Fűrész- és famunkáló gépek

fűrésztelepek, asztalos-műhelyek teljes berendezése.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. **○** Költségvetés, árajánlat és mérnök látogatással díjmentesen szolgálunk.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb

RÉTHY-féle pemetefűcukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok hasonlatos utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

A III/19. sz. házban a földszinti bolt, vagyis a Lesztvánszky-féle mézszárszék, 1910. évi november 1-től kiadó. Bővebbet a háztulajdonos *Sárkány Istvánnénál*.

KARÁCSONYI VÁSÁR!

Van szerencsénk n. é. vevőközönségünknek célszerű s valamirevaló karácsoni ajándéku ajánlani

ifjusági irat, képekönyv, diszes levélpapír, hegedű, fényképezőgépek és iskolatáskák álló bő választéku raktárunkat a legolcsóbb áron.

Karácsonyfadisz és karácsonyi megújví levelezőlapok nagy választékban.

Kérve nb. látogatását vagyunk kitünő tisztelettel

JOERGES Á. ÖZV. ES FIA.

Okleveles tanár

(érettségizett)

felelősséggel előkészít és nyilvános iskolában levizsgáztat júniusra polgári, felsőbb leány, tanítónőképző, polgári tanítóképző, gimnáziumi magántanulókat.

Hegedűt a „Nemzeti zenede” tanterve szerint tanít.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó karban levő rövid

Zongora

azonnal eladó. — Megkeresések Rózsa-útca 121. szám alá kéretnek.

TÖRLEY

≡ TALISMAN ≡
≡ CASINO ≡ RÉSERVÉ ≡

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

esetében az orvosok csak

SIROLIN

„Roche“-t rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
 2. Mindazok, kik ádült gégehurutban szenvednek.
 3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
 4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche”.
- ▲ táplálkozást nagyban elősegíti.

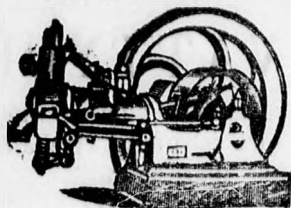

Csak eredeti csomagolású Sirolin „Roche”-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

F. Hoffmann-La Roche & Co.,
Basel (Svájc),
Grenzach (Németország).

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz- és Petroleum-motorokat és locomobilokat** valamint **szívógázmotorokat.**

Meglepő ujdonság! Egytetemes generatorunkkal a tényleges léoer óránként csak körülbelül **1 fillérbe** kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. sz. Telefon 12-91.

Legmesszobbnanó jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kolmo- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VI., Szövetség-utca 37.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Büchler Henrik

SELMECBANYÁN

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja a **uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butaszövetek, függönyök, kázmunkák, szőnyegek, csipke- és virágárak, és szőrmék stb. vegytisztítását és festését.**

Ugyazintén ágytollak tisztítását és fehérnemű mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és fia cég.

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, katarus, görcs és hörgöhurut ellen mást ne vegyenek, mint a jó ízű

KAISER-féle

mell-karamellák a három fonyóval.

5900 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magánorvosok bizonyítványai a biztos eredményt igazolják. Csomagban 20 és 40 fillér. Dobozban 60 fill. Kapható: **Márkus M.** cukrászdájában, **Mikóvenyi Á.** és **Margótsy J.** örökösai gyógytáraiban **Selmecebányán.** **Walko J. K.** Szentistványai **A. GÖlniobányán.**

Hirdetések
felvételnek e lap
kiadóhivatalában.

Egy, a hasznosat a jóval összekötő karácsonyi ajándék

az
EREDETI SINGER

„66“

a legújabb
és legtökéletesebb
varrógép.
Kényelmes fizetési
feltételek.

az
EREDETI SINGER

varrógépek
Brüsszelben 1910. évben
a legmagasabb
díjat nyerték el.
Készízetés esetén
árengedmény.

Arjegyzéket és utasításokat ingyen és bérmentve küld a
Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Selmecebánya, Kossuth Lajos-tér 4. sz.

Fizetés és magas jutalék mellett

mellett alkalmazunk vidéki ügy-
nőköket, sorsjegyek részlet-
fizetésre való eladásához. —

Havonkint elérhető jövedelem

300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest,

Ferenciek-tere 6. szám.

GONDA TIVADARNÉ

kitanult női masszírozónő
ajánlja magát és szolgálatát a
tisztelt hölgyközönség szives
figyelmébe. Lakása: **III. ker.,
Plébános-utca 16. sz.**

Mit kell a vendéglősnek tenni,

hogy az üzletmenetét fentartsa?

**Vendégeinek művészies
zenével kell szórakozást
nyújtani. A mi**

Atlantic-Orchestrions

**Phonoliszt, Clavist
Universal, Heliosunk**

a vendéglősnek készpénz bevételt és állan-
dóan emelkedő forgalmat szerez.

Ludwig Hupfeld A.-G. Wien

VI., Mariahilferstrasse 5/9. szám.

Európa legrégebb és legjelentékenyebb önműködő zongoragyára.

55 első díj. 1100 hivatalnok és munkás. 100 szabadalom stb.

Képviselő Pestmegye részére:

Martin I. T., Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6. szám.